

Budgetändring / Tilläggsanslag för sysselsättningstjänsters kommunandel / Näringsliv och stadsutveckling

Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd 13.05.2025 § 49

Beredning

Sysselsättningsdirektör Perttu Kellomäki och förvaltningsexpert Mikko Nikkilä

I avtalet om ordnande av arbetskraftstjänster i Mellersta Österbotten har det överenskommits att varje medlemskommun inom Mellersta Österbottens sysselsättningsområde ansvarar för arbetskraftstjänsternas kostnader enligt orsakarprincipen. Understöd, förmåner och service som ersätts enligt orsakarprincipen är bl.a. lönesubventioner som betalas till företag för sysselsättning av arbetslös person, sysselsättningsstöd till över 55-åriga personer, startpeng till nya företagare, ersättningar för rese- och logikostnader som uppstått av arbetssökningsresor till annan ort, behovsprövade ersättningar, stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen för att en anställd ska kunna fortsätta arbeta eller för rimliga förändringar på arbetsplatsen samt arbetskraftsutbildning, utbildningsförsök och deltagande i kartläggning av kompetens och yrkesskicklighet.

I samband med upprättandet av budgeten 2025 fanns kalkylmässiga uppgifter av arbets- och näringsministeriet för två tidigare år tillgängliga. Då förverkligades tjänsterna av Österbottens AN-byrå för hela Österbottens NTM-centrals område. I och med övergången till uppföljning av kommunspecifika kostnader var man medveten om risken att en uppskattning av kostnadernas faktiska volym inte exakt kan förutspås i samband med överföringen av ordningsansvaret och då områdets finansieringsbas minskar. Budgeten 2025 har utgått från en befintlig uppskattning av statsandelen som betalas till kommunerna för överföringen av arbetskraftstjänster. Man visste att beloppet skulle vara mindre än det anslag som Österbottens AN-byrå hade till sitt förfogande, eftersom lagstadgade uppgifter hade minskats i samband med AN2024-reformen, och samtidigt har finansieringen minskats. Kommunerna får statsandelar för sysselsättningstjänster enligt antalet befolkning i arbetsför ålder, antalet arbetslösa samt antalet befolkning med främmande språk.

De nya sysselsättningsområdena fick också uppdämt servicebehov av staten vad gäller 2024. För en del betalades ersättning till fullt belopp och för en del av servicebehovet som överfördes till kommunerna gjordes av anslagsskäl en nedskärning, vilket ledde till att den ersättning som betalades till Mellersta Österbotten minskade med ca 89 000 euro i förhållande till förmånerna som betalas ut. Det här betyder att kommunerna måste själva med egen finansiering stå för kostnader som staten borde ha svarat för.

I budgeten 2025 för Mellersta Österbottens sysselsättningsområde består kostnaderna för arbetskraftstjänster för Karleby stads del av en fast andel för verksamhetsutgifter, ca 2,5 miljoner euro per år, 900 000 euro i kostnader för arbetskraftsutbildningstjänster samt kostnader för understöd och bidrag, 1,01 miljoner euro.

För Karlebys del har understöd bundits under år 2025 till lönesubventioner för 1,56 miljoner euro och 24 000 euro för sysselsättningsstöd till över 55-åringar, dvs. 1 584 000 euro. I stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen och rese- och logikostnader samt behovsprövade ersättningar behövs 34 000 euro och i arbetskraftsutbildning ca 900 000 euro. I det här skedet bör tilläggsanslag ansökas för Karleby stads kostnadsställe, eftersom de bindningar som inriktas på Karlebys kostnadsställe efter redovisningen av den ersättning som staten beviljat sysselsättningsområdet för uppdämt servicebehov överskrider anslaget som reserverats för understöd och ersättningar.

Efter redovisningen av ersättningar som staten betalat för uppdämt servicebehov är underskottet på Karlebys kostnadsställe 35 330 euro. Ett lönesubventionsbeslut eller en startpengsperiod kostar ca 4 440–10 000 euro beroende på understödsprocenten 50–100 % och hur lönesubvention utbetalas.

Sysselsättningstjänster har uppskattat att antalet lönesubventioner och startpeng för återstående året 2025 är ca 80 lönesubventioner och ca 10 startpengar. Vad gäller beslut som fattats i början av 2025 har lönesubventioner fördelats så att ca 52 procent är kunder från Karleby och 48 procent invånare i kommuner inom Mellersta Österbottens sysselsättningsområde. Vad gäller startpeng gäller största delen kunder från Karleby.

Karleby stads kostnader för sysselsättningstjänster finansieras från kostnadsstället för näringsliv och stadsutveckling.

Sysselsättningsdirektören

Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd beslutar föreslå Karleby stad att ett 400 000 euro stort tilläggsanslag beviljas för lönesubvention, startpeng samt andra understöd och bidrag till person- och företagskunder för Karlebys del.

Beslut Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd godkände beslutsförslaget.

Stadsstyrelsen 26.05.2025 § 242
42/14.07.00.00/2025

Beredning Strategichef Piia Isosaari, utvecklingsdirektör Jonne Sandberg och ekonomidirektör Mikko Tornikoski.

Karleby stads kostnader för sysselsättningstjänster har budgeterats för kostnadsstället för ansvarsområdet Näringsliv och stadsutveckling. Redan i budgeteringsfasen var det känt att det är svårt att förutspå kostnaderna för sysselsättningstjänster, eftersom statens tillgängliga prognoskalkyler i samband med upprättandet av budgeten byggde på uppgifter från 2023. Efter det här har det allmänna sysselsättningsläget försvagats och bl.a. efterfrågan på arbetskraft sjunkit inom vissa branscher, exempelvis väsentligt inom byggande och industri.

Efter grundandet av sysselsättningsområdena har det klart kunnat ses att ansvaret för ordnandet av sysselsättningstjänster överfördes till kommunerna med för små resurser samtidigt med försvagat sysselsättningsläge. Det här leder oundvikligen till utmaningar för kommunernas ekonomi år 2025. Det uppdämda servicebehovet som överfördes till sysselsättningsområdena av staten samt anslagsbindningar från år 2024 inriktas särskilt på lönesubventioner och startpengar som AN-byråerna beviljat 2024 och bundit finansiering i dem framtida år. Trots statens ersättningar innebär det här för Karleby stads del ett behov av ett tilläggsanslag på 400 000 euro för att täcka dessa kostnader.

Karleby stad har för 2025 utöver sysselsättningskostnader för utbildning, service och understöd samt sysselsättningsnämndens kostnader budgeterat 4,5 miljoner euro i arbetsmarknadsstödet kommunandelar. I och med den försvagade sysselsättningssituationen och den nya betalningsmodellen för

arbetsmarknadsstödet är det sannolikt att arbetsmarknadsstödet kommunandelar inte kommer att hållas inom budgetramen och att tilläggsanslag kommer att ansökas också för att täcka dessa ökade kostnader senare i år.

Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd har på sitt sammanträde 13.5.2025 § 49 behandlat sysselsättningsanslagens lägesöversikt och beslutat föreslå Karleby stad att ett 400 000 euro stort tilläggsanslag beviljas för lönesubvention, startpeng samt andra understöd och bidrag till person- och företagskunder. Inom sysselsättningsområdet svarar varje kommun för dessa tjänster enligt orsakarprincipen.

Det föreslagna tilläggsanslaget kan inte täckas med näringslivs och stadsutvecklings anslag, men budgetändringen ökar ändå inte stadens upplåningsbehov detta år (bl.a. anslag som frigörs från investeringar/Riksväg 8).

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar föreslå stadsfullmäktige att fullmäktige

- 1 beviljar ansvarsområdet Näringsliv och stadsutveckling ett tilläggsanslag på 400 000 euro för att täcka lönesubventioner, startpengar samt andra understöd och bidrag till person- och företagskunder (kostnadsställe 1700, konto 4462)
- 2 beviljar tilläggsanslag av motsvarande belopp till sysselsättningstjänsters budget (inkomster/utgifter) och befullmäktigar sysselsättningsnämnden att göra nödvändiga budgetändringar.
- 3 beslutar att det beviljade tilläggsanslaget täcks genom att minska budgetens resultat med 400 000 euro.

Beslut

Stadsstyrelsen godkände beslutsförslaget.

Stadsfullmäktige 9.6.2025 § 67
42/14.07.00.00/2025

Stadsstyrelsen

Stadsfullmäktige beslutar

- 1 bevilja ansvarsområdet Näringsliv och stadsutveckling ett tilläggsanslag på 400 000 euro för att täcka lönesubventioner, startpengar samt andra understöd och bidrag till person- och företagskunder (kostnadsställe 1700, konto 4462)
- 2 bevilja tilläggsanslag av motsvarande belopp till sysselsättningstjänsters budget (inkomster/utgifter) och befullmäktiga sysselsättningsnämnden att göra nödvändiga budgetändringar.
- 3 att det beviljade tilläggsanslaget täcks genom att minska budgetens resultat med 400 000 euro.

Beslut

Stadsfullmäktige godkände beslutsförslaget.